

BIBLIOTECA "ILURO"

CAMIL GEIS, Pvre.

L'ESTEL D'ORIENT

Poema dramàtic en tres episodis, amb música del mateix autor

ANY II MATARÓ, SETEMBRE DE 1928 NÚM. 14

Biblioteca "Iluro"
Editada per la Casa Patuel

CAMIL GEIS, Pvre.

L'Estel d'Orient

POEMA DRAMATIC

EN TRES EPISODIS
AMB MUSICA DEL MATEIX AUTOR

Aquest poema dramàtic fou estrenat la vetlla del Dia de Reis d'enguany, a la sala d'espectacles del "Sindicat Agrícol" de La Sellera, per la secció dramàtica de l'esmentat Centre

Any 1928

ARTS GRÁFIQUES - SANTA COLOMA DE FARNÉS - TELÈFON 538

Justificació del tiratge N.º

PERSONATGES

EL REI HERODES
JOAB, intèrpret del Rei
ELS TRES REIS D'ORIENT
BASRAT, caporal major de l'exèrcit d'Herodes
Un parell o tres de caps d'exèrcit
SANT JOSEP
Un àngel
ALÍ, pastor, de mitja edat
JACOB, pastor, de mitja edat
MOAT, fill de Jacob, molt jovenet
Quatre o cinc pastors

NIHIL OBSTAT

EL CENSOR,

Joaquín Fors y Febrer, pbro.

Gerona, 12 de Julio de 1928

IMPRÍMASE

EL GOB. ECCO. DE LA DIÓCESIS, S P.

Enrique Gimeno

POR MAND.º DE SU SRÍA.

Joaquín Aluart, pbro.

Episodi primer

Sala del palau d'Herodes
Mobiliari i indumentària d'època
Herodes assegut al tron

ESCENA PRIMERA

HERODES i JOAB

HERODES — Qui són aquests personatges
que visiten mon palau?
JOAB — Senyor, porten molts de patges
i venen en sò de pau.
Porten camells, dromedaris
i un sèquit molt fastuós.
HERODES — Deuen ésser tres falsaris!
JOAB — No sé què diuen de vos...
L'un porta unes barbes blanques,
com un esbarzer nevat;
l'altre rosses, com les branques
d'un palmer assaonat;
l'altre és negre... més, la cara
li fulgura de bondat...
HERODES — Però, bé, què volen, ara?
JOAB — Veure vostra magestat.
HERODES — Ves, i que entrin.
JOAB — Però...
HERODES — Digues...

JOAB — Com entendre son parlar?
HERODES — A tot arreu veus ortigues;
no et tinc per interpretar?
JOAB — Són d'unes terres estranyes
i és molt estrany son parlar.
HERODES — Cuita, prest; si no t'afanyes
del rei t'has de recordar. (Joab se'n va prestament)

ESCENA II

HERODES

Tres reis, i les profecies
diu que parlen d'un, només,
diu que parlen d'un Messies
que regnarà sempre més.
Sobre tota llei de castes,
d'un cap a l'altre del món.
Herodes, si tu no et bastes,
ja saps els inferns on són.
Diu l'intèrpret que l'estrella
anuncia aquest gran rei.
Això és soroll d'esquella:
tothom deu cumplir ma llei
i aquell que no s'hi ajupi
coll a terra, ja està dit;
no hi hagi pas qui m'escupi
que ja quedarà servit.
Tinc declarada la guerra
als falsaris i als inics:
només vull deixar en terra
una ramada d'amics.

ESCENA III

HERODES, JOAB i ELS TRES REIS

(Entra Joab, l'intèrpret, acompanyant els tres Reis)

JOAB Senyor, amb vostra llicència...
HERODES Endavant; podeu passar.
JOAB Heus-ací a vostra presència
els reis que us volen parlar.
(Apart) (Es dir parlar, ja perilla
que entre tots ens entenguem;
però la cosa és senzilla,
si de cas, ens ho farem.)
Parlen... parlen d'una estrella
i parlen d'un rei nadó.
HERODES Altra volta! I és aquella
que ha sorgit a l'horitzó?
JOAB Diu que ho han trobat als llibres
HERODES Oh els llibres! Els llibres rai!
(Apart) (Però això garfeix les fibres
més fortes del cor.)
Jo mai
no havia oït de tal cosa,
i és estrany. Els ho pots dir.
JOAB (Apart) (Però un hom tampoc no gosa
d'aparèixer ruc així.)

(Això ho va dient, mentre es dirigeix als Reis i els parla a mitja veu, simulant que els parla amb el seu llenguatge. Després torna cap a Herodes i diu:)

Diu que volen vigilar-lo
i que no saben on és.

(Torna a parlar amb els Reis i torna dirigir-se a Herodes, dient:)

Diu que volen adorar-lo.
(Apart) (No sé si ho he ben entès)

HERODES Jo també.
(Apart) (Maleït sigui!)
Però qui sap on s'escau!

JOAB I què més voleu que els digui?

HERODES Que recerquin son palau
i que després de tornada,
em diguin on ha nascut.

(Joab fa acció de dirigir-se als Reis i es detè en reprendre Herodes:)

Ah! pregunta'ls de passada
de les terres que han vingut.

(Joab parla amb els Reis i després parla amb Herodes:)

JOAB No els entenc, em semblaria
que un d'ells parla de Sabà...

HERODES Amb tanta de ruqueria,
no sé com m'estic...
Va, va!
Acompanya'ls a la porta
i ofereix-m'hi així com cal.

(Joab es dirigeix als Reis i fa acció d'acomiadar-los en nom d'Herodes. Se'n van fent una gran reverència)

ESCENA IV

HERODES

La follia se m'emporta.
No dejunarà el punyal.
Aquest Messies que espera
tothom tant boca-badat,
a tu, Herodes, t'exaspera,

perquè et descalça el regnat.
Més, això és un desvari
de la folla humanitat.
Amb mi, qui podrà lluitar-hi?
Tinc l'infern al meu costat.
Fins, si cal aquesta estrella,
que fressa no sé els camins,
esdevindrà ben vermella
de sang i caurà a bocins.
Humanitat, si tu cerques
un Messies salvador,
jo no sé perquè t'enterques:
com Herodes, qui millor?
L'espasa de la justícia
jo brando dins mon regnat.
L'estrella? Quina estultícia!

ESCENA V

HERODES i JOAB

JOAB Permís, senyor?
HERODES Sigui dat.

(Joab fa la reverència de ritual)

Ja ha marxat aquella tropa?
JOAB Ha marxat ara mateix,
HERODES M'apar que faran la sopa.
aigualida, tanmateix.
JOAB Si no fos per enutjar-vos,
senyor, us diria...
HERODES Què?
JOAB Si no fos per apenar-vos...
HERODES Digues, cuita, sense fre,
que ja fa temps que tot volta,
enfellonit, al meu volt,
amb un aire de revolta

que no esclata ni es resol.
Ja tinc la pell endurida
i ja tinc el cor masell.
Que ja em vens amb la sortida
d'algún altre estel novell?

JOAB
Encara més meravella:
no és tracta d'un nou estel,
sinó el mateix que crivella
altra volta el front del cel.

HERODES
Torna a eixir l'estel? Jo encara
ignorava si era fos.

JOAB
Oh, senyor, doncs, si, suara
que us han visitat a vos
aquells reis, tot fou posar-se
a la llinda del castell,
com l'estel al cel colgar-se,
i en repassar el dintell,
de bell nou, a la sortida,
com si res no hagués passat
l'estel ha dat fe de vida
amb novella claredat.

HERODES
Què t'empesques! Què somnies!

JOAB
De bó, de bo ho dic, senyor.
Allò de les profecies
Jo no sé, però em fa por...
Això d'un rei i una estrella
i això dels reis de Sabà,
tot lliga amb l'expressió aquella
de l'Escriptura.

HERODES
Va, va,
esperarem la contesta
d'aquells tres reis bons minyons
que duen la seva testa
coronada d'il·lusions.
Que vagin cercant la llebra
i vagin sotjant el cau.

Si ara tot és tenebra
el cau ja és tornarà blau.

(Forta xerradissa a la porta de la sala p
breus instants)

Però, quina xerradissa
que ressona pel castell!
Sembla que tot s'esllavissa
i que el món va de gairell.
Cal saber què és tal gatzara!

ESCENA VI

Dits i BASRAT

BASRAT Permís, senyor?
HERODES Endavant.

(Basrat fa la reverència de ritu

BASRAT Senyor, fa una nit molt clara.
HERODES I això et porta al meu davant?
BASRAT Es que torna a eixir l'estrella.
HERODES Altra volta! I què vols dir?
BASRAT Que el món sembla que s'estrella:
la gent no es pot contenir;
tot són dances i follies;
tothom parla d'un gran rei;
tothom parla d'un Messies
que ha de dur la nova llei.
Diu que llargues voladúries
d'àngels han baixat del cel,
pregonant amb ses cantúries
els designis de l'estel.
Diu que dintre vostre imperi
aquest Messies és nat,
envoltat de gran misteri
i que molts l'han adorat.

RODES Ja estic tip de tanta estrella;
parleu a mitges, només.
SRAT Tothom parla a cau d'orella:
molt de xiu-xiu, i res més.
:RODES Fora dubtes i pesombres:
que surtin ets meus soldats,
i s'esbandeixin les ombres
i els misteris encauats.
Basrat, surt a fora i crida
els caps de les legions,
i que vinguin, de seguida,
que jo els donaré instruccions.
Tu, Joab els reis vigila,
per si porten novetat,
i així l'agulla s'enfila.
AB i BASRAT Com vos maneu, magestat.

(Surten Joab i Basrat fetes les degudes reverències)

ESCENA VII

HERODES

Ben mirat, ja dura massa,
però un no sap què fer.
Si és una farsa, passa:
jo pla que ho esbrinaré.
Fora bo que ara el reialme,
plegadet dintre mon puny
dins la clova d'una calma
que mai no albirà de lluny,
per deseura o fer feresa,
fos, de sobte, esmunyadís!
Primer, una guerra encesa
i colgat tot dins l'abís.

(Roman uns instants pensívol)

ESCENA VIII

HERODES, BASRAT i alguns caps d'exèrcit

HERODES Serà un cas de resistència?
BASRAT Permís, senyor?
HERODES Endavant.

(Entren, fent la reverència de ritu

BASRAT Teniu a vostra presència
els homes que us defendran.
HERODES Bé, molt bé, doncs, a la feína:
tot ulls, només, per cercar,
l'espasa dintre la veina,
no es tracta pas de lluitar,
tan sols de fer correries,
indagar i preguntar
per saber d'aquest Messies.
TOTS Com vos maneu, es farà.
HERODES En senyal d'obediència,
jurareu, així com cal,
tot cantant, a ma presència,
ferms i a cor. l'himne reial.
Vostra voluntat sumissa;
amb fermesa, doncs, jureu,
i, després, a la requissa,
resseguint-ho tot, arreu.
Direu que si pot haver-hi
algú que porti el remei,
serà el segon de l'imperi:
i va paraula de rei.

HIMNE REIAL

Jurem al rei
fidelitat,
és nostra llei
sa voluntat.

La seva mà,
nostra senyera
ens guiarà
per la drecera
que a la victòria ens portarà.
Sempre endavant, mirant enllà.

TELÓ

Episodi segon

Bosc

ESCENA PRIMERA

ALÍ

Alí, prepara't, no dormis.
no perdis temps, rumiant;
avui és dia de caça,
que ja el rastre has ensumat.
En Jacob, el cap de colla
dels pastors d'aquests varals,
sap on rau aquest Messies
que té Herodes esvarat.
Ell és ric i, no hi ha volta:
o bé em don una gran part
de l'hisenda i les ramades,
o jo el vaig a delatar.
Si ell no accepta l'oferta,
encara per mi farà:
seré el segon de l'imperi,
segons paraula reial.
Tothom tombarà la testa,
davant teu, Alí, veuràs;
i els mercaders de l'Aràbia
del millor et vestiran;
i el teu fill, que tant estimes,
quin pervindre que tindrà!

ESCENA II

ALÍ i MOAT

MOAT	Alí, aneu errat de comptes,
us heu ben equivocat.
El pare ha vist el Messies,
jo també ben-aviat,
però sabeu..? El meu pare
no descubrirà jamai
on pot trobar el Messies
el rei Herodes malvat,
que ja coneix ses tramòies
i ja sap tots els seus plans.

ALÍ	Noi, t'espliques com un llibre,
però sense fulles, és clar.
Les pareds tenen orelles:
ves amb compte amb el parlar.

ESCENA III

Dits i JACOB

JACOB	Què teniu, Alí? Què us passa?
I tu, fill meu, enutjat?

MOAT	Pare, si que veniu d'hora!
Alí és un gran bargant.

ALÍ	Que reculis la paraula!
Marrec, ets molt descarat.

JACOB	Calma, fill meu, Alí calma.

MOAT	El que he dit. per dit està.

JACOB	Calma, fill meu, Alí calma,
potser no n'hi ha per tant.

MOAT	On és l'amistat tan ferma

que ens havieu professat?
Ara l'or us enlluerna.

JACOB Calma, fill, i tu company...
Us heu agafat les coses,
que prenen un mal tirat.

MOAT Oh pare, Alí us enganya:
no li podeu dir company,
sinó vil i miserable,
que ens vol morts i sepultats.
Ens vol delatar a Herodes,
perquè Déu hem adorat,
si no li deu de l'hisenda
i dels remats la meitat.

ALÍ Noi, t'expliques com un llibre:
suara t'ho he indicat.
Vet-ací que m'estalvies,
bon minyó, d'enraonar.
Jacob, el que el fill us conta,
sense embuts, és veritat.
Ja veureu és una ganga
que no vull deixar passar.

JACOB Alí, tu mateix, delata'm,
si acàs em creus criminal,
que dels ramats i l'hisenda
no te'n donarà ni un clau.
Això fora cobardia,
i ben doble i denigrant
davant de Déu i dels homes.
I jo no seré covard,
davant de Déu, per negar-lo,
quan totjust l'he confessat,
ni tampoc davant dels homes,
enriquin-te, gran bergant,
per deixar a la misèria
aquest fill que estimo tant.

ALÍ Bé, bé, deixeu-vos d'històries;

repenseu i, d'ací a un quart,
jo vull saber la contesta:
una o altra, tanseval.
Si dieu que sí, bon home,
serem dos afortunats
i sinó, ja m'acontento
d'ésser-ho sol, és igual.

JACOB Tira al dret, no t'encaparris
i no esperis pas el quart,
però, mira, vull que entenguis,
i t'ho dic per endavant,
que d'això ni una paraula
Herodes m'arrencarà,
perquè jo conec ses trames
i conec tots els seus plans.
Després, ja veurem la paga
que Herodes et donarà.

ALÍ Oh, si et resta temps per veure-ho;
potser quan me la darà,
la teva toçuderia,
dalt la creu, ja hauràs pagat.

JACOB Fuig d'ací de davant nostre,
vil traidor i gran bergant!

ALÍ Una... dues? Marxo...

JACOB Marxa!

ALÍ Dues... tres? Doncs me n'hi vaig.

JACOB Marxa, marxa, miserable!

(Alí se'n va, d'una revolada)

ESCENA IV

JACOB i MOAT

JACOB Fill meu, ferms!

MOAT Pare, endavant!

JACOB La fe ens darà valentia

i la fe ens confortarà.
Si Jesús ha nascut pobre,
sapiguem morir com cal.

(Hom perceb un cant llunyedà de pastors que va apropant-se)

CANT DE PASTORS

Vinguin danses i follies;
tot el món s'és alegrat,
que ha nascut el rei Messies,
de tants segles esperat.

MOAT Què són aquestes cantúries?
JACOB Són dels pastors del voltant,
que encara els dura la gresca
d'aquella nit de Nadal.
MOAT Esperem que venen, pare,
ells ens aconsolaran.

(Els pastors van arribant, cantant)

ESCENA V

JACOB, MOAT i quatre o cinc pastors

JACOB Déu vos guard de malanança.
PASTOR I Que Déu vos guardi, companys.
PASTOR II Sembla que alguna us en passa:
se us coneix amb el posat.
JACOB No sabeu que el rei Herodes
vol saber on Déu ha nat?
PASTOR II Que és, potser, per a adorar-lo?
JACOB Per a adorar-lo? Això pla!
El que vol es fer-lo perdre,
perquè tem el seu regnat.
PASTOR I Ah, ves com se us coneixia
que estàveu preocupats!

JACOB Oh, no tot ací s'acaba,
i és que ha ofert recompensar
a aquell que del rei Messies
li sapigui dur detalls.
Davant d'aquesta promesa,
a Alí la sed l'ha arborat
i em vol delatar a Herodes,
per a dar-li així la clau:
que jo torri les castanyes
que ell després s'ha de menjar.

PASTOR III Sempre dic que no m'agrada
un home tan banyabaix.

PASTOR II Si, tu sempre ho dius quan passa
o després que ja ha passat.

PASTOR I Allò de no voler creure
que un àngel ens va parlar
del naixement del Messies
al miseriós portal,
i ni venir a adorar-lo...
i ni preguntar com va...

PASTOR III Vols dir que potser sabia
tot això d'Heródes, ja?

JACOB Això no, però aleshores
mostrà un cor de pedernal;
si tal nova no el movia,
què el podia bellugar?

PASTOR II Companys, ara cal prometre
d'ésser muts i reservats:
morir abans que ens escapi
de Jesús un lleu detall.

ESCENA VI

Dits i un altre pastor

PASTOR IV Ola, companys! No pensava
trobar-vos tots aplegats.
Us porto noves.
PASTOR I Son bones?
PASTOR IV En breus mots serà contat:
es tracta que el rei Herodes
el Messies vol matar.
PASTOR II Bé fins ací ja ho sabíem.
PASTOR IV Doncs, encara no he acabat.
Vinguéren de llunyes terres
tres reis, amb corteig reial,
per a adorar el Messies,
d'un estel acompanyats.
Ells demanàren a Herodes
on el podrien trobar.
Els digué que no ho sabia;
que ho sentia tant i tant;
que el cerquessin, i aniria,
quan tornessin a adorar.
Més, el cel que sempre vetlla
per la vida de l'Infant,
per vies desconegudes,
ha fet els reis entornar,
i la Sagrada Família
cap a Egipte se'n ha anat,
en compliment del missatge
que del cel va devallar.
TOTS Quin prodigi!
PASTOR IV D'això, mutis!
TOTS Està dit.
JACOB Res més no saps?

PASTOR IV Que encara sabeu més coses?
JACOB Oi en tenim per contar!
Mes, com que l'hora es tardana,
tot anant cap al corral
acabarem de contar-t'ho.
PASTOR IV Si encara no heu començat!
JACOB Vull dir que farem completes
del que tu has entaulat.
PASTOR IV Ara tots muts i a la gàbia,
que no ens sortís esguerrat,
per indiscrets i xerraires.
PASTOR I Ningú no ens farà xerrar.
JACOB Abans morir mil vegades!
Anem marxant, doncs?
TOTS Va, va!
PASTOR II Tanseval que, tot fent marxa
entonem tots junts un cant
de coratge i de fermesa
en la fe que ens ha abrandat.
PASTOR III Vingui, doncs, tots a la una!
TOTS Vingui, vingui, tot marxant.

CANTIC DELS PASTORS

Déu ens do la coratgia
i el guiatge de la fe;
fem segurs la nostra via,
sota el firmament serè.
Fora l'ombra i la calitja!
Qui té Déu ja no tem res.
Del raïm que el peu trepitja
surt el most flamant i encès.

(El canten i van marxant)

ESCENA VII

ALÍ i dos soldats

(Entren en escena així com soljant a l'entorn i com fent per manera de no ésser vistos)

ALÍ Veieu aquella cabanya?
Cap allí fan via tots.
Veieu ara com s'enfilen
pel pedregós senderó?
Allí, doncs, sempre s'apleguen
tots els pastors d'aquests volts.
Entremig d'aquella colla,
trobareu el que us dic jo.

SOLDAT I Noi, són molts i, si s'hi tornen,
nosaltres ja hem fet a tots.

ALÍ Ca, si és gent espantadissa!
No us engargossi cap por:
encara ho tindran per glòria
de sofrir persecució.
Pel seu rei tot ho faríen,
i aquell babau més que tots.
Ja són prop de la cabanya.
Ell també hi és. Té, ja hi són.
Veieu? Ja són tots a dintre.
Ara és el moment millor.

SOLDAT II No ens enganyeu! Si es defensen,
el primer que rep sou vos.

ALÍ No us acosi cap temença,
tireu al dret sense por.
(Apart) (Però quina traidoria
que fas al company millor!
Fora, fora, ja l'has feta.
Tu i el fill primer que tot.)

(Això ho diu mentre van marxant per on marxàren els pastors)

ESCENA VIII

SANT JOSEP

(Apareix recelós)

Oh bon Déu de les altures,
fresseu un feliç camí
a les vostres criatures
i al vostre fillet diví.
Eixits a ta matinada,
sota el vostre guiament,
ens vé a camí la vesprada,
amb ales de fred i vent.
La ruta serà molt llarga;
sols n'hem fet un minço tros.
Sota aquesta nit amarga,
deu-nos, Senyor, bon repòs.
En una cova propera
tinc l'esposa i l'Infantó.
Sols l'alè de la somera
els don un xic d'escalfor.
A l'aguait per la boscúria
m'han portat unes remors.
He oïda una cantúria,
que seria d'uns pastors,
i després la sospitosa
garleria d'uns soldats,
i amb la passa tremolosa
he seguit els seus tirats.
Ara la contrada és muda.
Oh Déu, puix ens heu guiat,
guardeu-nos de gent perduda
i de tota feredat.

(Roman mirant al cel i a l'instant apareix un àngel)

ESCENA IX

SANT JOSEP i un àngel

ANGEL Josep, espòs de Maria,
el bon Déu m'ha encomanat
de donar-te coratgia
en la teva soledat.
Fes segur la teva via
cap a Egipte, esperançat.
Ell serà la teva guia
pel camí que t'ha signat.

TELÓ

Episodi tercer

Sala del palau d'Herodes, com l'episodi primer
Herodes assegut al tron

ESCENA PRIMERA

HERODES i JOAB

HERODES Encara no han tornat aquells tres savis
que cerquen una agulla en un paller?
JOAB No n'ha pas vingut cap.
HERODES Ja triguen massa.
Això ja fa venir mals pensaments.
Aquesta gent de massa bona pasta
es deixa entabanar per qualsevol,
i així com van venir de les llunyàries
poden anar qui sap a on!
I aquells soldats que adés eixien
amb aquell home que els portava a cau,
ja han arribat?
JOAB No pas encara.
HERODES A veure que esperaran.
Tinc una gent llesta, llesta,
que senteu-vos i espereu,
com més la cosa vol presa
més poc daler els empeny.
Les hores passen, que volen,
i a voltes ve d'un moment,
que un instant alça un imperi
i un instant el fa malbé.

ESCENA II

HERODES, JOAB, BASRAT, JACOB, ALÍ i dos soldats

(Entra Basrat i dos soldats que acompanyen Jacob pres, seguits d'Alí)

RASRAT Permís, senyor?
JOAB Ara arriben.
HERODES (Baix) Ja és hora. (Fort) Podeu passar.
BASRAT Senyor, us portem la peça
que aquest home ha percassat.

(Assenyala Alí)

HERODES Bé, molt bé, doncs que s'espliqui
que Herodes l'escoltarà.
Tu ets d'aquells, doncs, bon home,
que em voldrien destronar?
JACOB Qui us ha parlat d'eixa guisa?
qui us ha dit tot aquest mal?
HERODES Bé, no cerco llengües llargues;
procura no desbocar.
Tu coneixes el Messies,
aquest famós rei que ha nat,
envoltat de tant misteri
I de càntics celestials.
Si tu dius on puc trobar-lo,
res de mal no et passarà,
sinó, cap a la penombra
fins que et vingui bé cantar.
JACOB No diré pas cap mentida,
jo l'he vist i l'he adorat,
on podeu ara trobar-lo?
Què us diré jo... qui ho sap?
HERODES Qui ho sap? Qualsevol diria
que d'estatge ja ha mudat.

JACOB No és pas cosa mal pensada.
HERODES Així m'has de contestar?
Be, diràs on vares veure'l?
JACOB Si allí no el trobareu pas.
HERODES Bé, doncs, ara on puc trobar-lo?
JACOB Què us diria jo... Qui ho sap?
HERODES On s'és vist tanta insolència?
Ja em puja la mosca al nas!
Acabem d'una vegada!
JACOB Ah si? Si... doncs... Ja he acabat.
HERODES Doncs, ja et faré venir ganes,
si et plau o no, de cantar.

ESCENA III

Dits i un cap d'exèrcit

(Entra mig esverat)

CAP Oh magestat, doneu-me vostra vènia!
HERODES Podeu passar. Què us porta ací?
CAP Noves molt grans, senyor, venia a dir-vos...
HERODES Que han arribat els reis, em voleu dir?
CAP Molt al revés, senyor, venia a dir-vos
que no han vingut ni tornaran pas més.
Hom diu que ja trobaren el Messies,
i algú els digué que no posessin fe
en la vostra paraula, i que els duria
per un altre camí, també, l'estel.
I així serà com diu la veu del poble,
perquè l'estrella ja no es veu en lloc.
HERODES Això no pot anar, tot se'm revolta,
i tot això s'ha d'acabar d'un cop.
CAP I encara més, senyor, diu que el Messies
va nàixer a Betlem i ja no hi és.
On l'han portat? Ningú no ha sabut dir-m'ho.

HERODES Això ens ho ha de dir aquest masell.

(Dirigint-se a Jacob)

Ja has ben pensat, doncs, la contesta?

JECOB Jo ja us he dit tot quant podia dir.

HERODES Al rei s'ha de dir tot. Ho sents, mala herba?
I tens massa de llengua, vet'ho aquí.
Això s'ha d'acabar d'una vegada:
quedaràs pres fins que voldràs cantar.

BASRAT Mireu que vindrà el poble a alliberar-lo.

HERODES Tinc l'espasa que branda al meu costat.

(S'ouen remors i veus foranes)

BASRAT Sentiu quina remor? Doncs és el poble
que el vol alliberar.
L'hem contingut, a la vinguda.
Després, qui el contindrà?

HERODES Això no em fa cap por, mala negada!
Encara no s'acaba tot així,
que vull llençar les fúries desfermades
i vull fornir el regne de butxins.
Vull que els soldats recorrin el reialme,
d'un cap a l'altre cap,
i que degollin, sense més espera,
tots els minyons nascuts dintre els dos anys.

ALÍ (Commòs de sobte)
Senyor, el meu fillet no és pas Messies,
us ho juro, senyor.

HERODES Tants n'hi hauran.

ALÍ Que no mori, senyor...

HERODES No t'hi capfiquis:
el teu fill com els altres, morirà,
i perquè en tinguis més assegurança
amb el teu braç mateix el mataràs.

ALÍ (Apart sanglotant)
(El cel ha castigat ma fellonia.)
Oh fill, oh fill, jo el teu butxí?

Mireu, senyor, que jo sóc el seu pare...
HERODES I jo pare de tots.
ALÍ Vos? Maleït!
HERODES Súbdit rebel! Això són flastomies.
Treieu-me'l del davant, apa, soldats,
i s'acompleixi prest el que jo dicto.
ALÍ Tingueu, senyor, un xic de pietat!

(Es llença als seus peus)

Obriu el cor a la bonesa!
HERODES Bé massa que l'he obert! Ja n'hi ha prou.
Si a les bones no surto de la meva,
en sortiré amb l'espasa del furor.
Quan cal un sacrifici per la pàtria,
no hi ha pretext que ens pugui escabullir.
ALÍ Voleu més sacrifici que entregar-vos,
igual que un malfactor, un bon amic?
HERODES Ja us dic que m'heu portat un bon subjecte!
Digueu-me, doncs, què n'he tret?
Ha parlat com un imbècil
i ha dit poca cosa més.
Treieu-los tots dos a fora!
Traieu-los del meu davant,
i de bon grat o per força
que es faci ma voluntat.

(Se'ls enduen, i un soldat diu a Alí, amb sercasme:)

SOLDAT Apa, mussol, ja tens el què volies.
Ets ministre de glavi i de coltell
i fins podràs administrar justícia,
en escapçar la testa del fill teu.

ESCENA IV

HERODES, JOAB i BASRAT

HERODES Abans que els soldats surtin
a fer el seu comès,
els caporals que vinguin i que jurin
fidelitat al rei.
Després a executar tots la sentència
que ara mateix acabo de dictar.

BASRAT Senyor, que sigui feta
la vostra voluntat.

(Basrat se'n va, fent reverència)

ESCENA V

HERODES i JOAB

HERODES Herodes, ja fulgeix la teva estrella:
ben prompte venceràs;
si contra teu tot es conjura,
tot enfront teu sucumbirà.
Aquest menut Messies que t'espanta,
perquè no el veus en lloc,
tard o de lluny, caurà a la teva trampa.

JOAB Senyor, les Escriptures...

HERODES No em fan por.
Que diguin el que vulguin, lletra morta.
Cauran els ceptres i els estels;
jo romandré damunt el meu imperi,
i això que ho tinguis per entès.

ESCENA VI

HERODES, JOAB, BASRAT i els altres caps d'exèrcit

BASRAT Permís, senyor?
HERODES Ja està donat, que passin
els caps de les legions.

(Entren, fent reverència. S'ouen remors i veus foranes)

Es sent fora el palau molta xerrada!
BASRAT Es el poble, senyor
que vol la llibertat d'aquell bonastre
que heu fet empresonar
i, enfellonit, proclama
la resistència a l'ordre que heu donat.
HERODES Resistència, dieu? Feu que s'eixordin
aquestes veus ignores i enervants.
Que no se sentin més que les veus vostres,
que els vostres crits siguin més alts.
Cal que jureu fidelitat eterna
a Herodes, el gran rei.
Jureu defendre sempre més mon regne?
TOTS Jurem, senyor, jurem.

(Acte seguit canten l'himne reial, que home l trobarà al final del primer episodi. Entremig dels cantics, s'ouen crits forans de «Glòria al Messies» i «Visqui Jacob» i «Mori el traidor». Herodes va demostrant-se impacient per moments. Al final de l'himne, s'ou un crit de «Mori Herodes», i el rei s'alça, indignat, i surt, d'una revolada, fora de la sala, amb el puny amenaçador. La seva actitut deu contrastar amb la dels soldats jurant i amb la del poble enfellonit que clama.)

TELÓ RAPID

OBRES DE FRANCESC GAY, PVRE.

ASPRORS DE JOVENTUT, drama en tres ctes . . .	3	ptes.
GUSPIRES SOCIALS » » » . . .	3	»
ENIGMES TRÀGICS » » » . . .	3	»
ESCLAUS DE LES PASSIONS » » » . . .	3	»
ROSTOS AVALL » » » . . .	3	»
EL MISTERI DE NADAL, melodrama pastoril en tres actes. Música del mestre J. Baró	5	»
Música . .	.35	»
L'INFANT QUI ES DESENCAMINA, fantasia moral en tres quadres. Música del mestre J. Renau, pvre.	2	»
NOBLESA MEDIEVAL, poema històric, dos actes. Il·lustracions musicals del mestre Ll. Carbonell	2'50	»
POBRES CAPTAIRES, quadro líric. Música de J. Musset, pvre. Lletru i música.	7'50	»
LA POR, drama tràgic en un acte	1'50	»
EL MIRACLE DE L'AMOR, drama en un acte	1'25	»
LA MILLOR RIQUESA, L'AMOR, comèdia dramàtica en tres actes	2'50	»
L'ARTISTA, drama en tres actes	3	»

Per a noies soles

EL NADAL DE LES PASTORES, poema líric pastoral. Música dels mestres Joan M.ª Roquet i Joan Parramón, Pvres.	2'50	pts.
LA PUBILLETA DE MUNTALT, p. dramàtic dos actes	2'50	»
L'ESTRELLA DE LA FELICITAT, rondalla, dos actes	2	»
L'ORGULL DE LA BONIQUESA, rondalla dramàtica en tres epissodis	2'50	»

OBRES ESTRENADES A PUNT DE PUBLICAR

Per a homes

L'ONCLET, drama de família en tres actes—FLORETES DE MARTIRI, tres quadros històrics—CASTELL-GALÍ, llegenda poemàtica en tres actes—ELS HABITANTS DE LA LLUNA, comèdia en un acte, a tota orquestra—LA MA SACRÍLEGA, drama, un acte—PER UNA CONTRACTA, sarçuela, un acte

Per a noies

EL COLLARET DE LA PRINCESA, p. dramàtic, tres actes
LA PRINCESETA EMBRUIXADA, rondalla en tres actes

POEMETS I RETAULES. Aplec de poesies. 3 pts.